

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Responsio Ad Accusationes Quibus De Mala Doctrina
Accusatur Apud S. Sedem Florentius De Cocq Ecclesiae S.
Michaëlis Antverpiæ Ord. Præmonstrat. ... In Libello, Cui
Titulus: Propositiones per Belgium ...**

Cocq, Florentius de

Lovanii, 1693

Accusatio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40343

videndi, etiam sine lumine, seu lumine absente; etsi sine lumine nunquam sit visurus.

Docuit me doctrinam hanc S. P. Augustinus dicens c. 5. de prædestinatione SS. *Posse habere fidem, sicut posse habere charitatem, naturæ est hominum: habere autem fidem, quemadmodum habere charitatem, gratiæ est fidelium.*

Docuit me idem Discipulus hujus S. Doctoris S. Fulgentius, qui de gratia Christi cap. 22. & 23. docet, hominem naturaliter posse credere, in eo quod naturam habet credulitatis fideique capacem; & tamen gratiæ dono credendi virtutem recipere, quam amisit. Ubi *posse credere*, naturæ tribuit: credere autem, seu *credendi virtutem* assignat gratiæ.

Et S. Thomas 2. 2. q. 2. art. 5. docet, quod si in potestate hominis esse dicatur aliquid excluso auxilio gratiæ; sic ad multa tenetur homo, ad quæ non potest sine gratia reparante, sicut ad diligendum Deum &c. Ubi supponit S. Doctor, quod homo varia possit, & debeat, quæ tamen possit sine gratia reparante.

Est ergo in homine quoddam *posse remotum*, & quoddam *posse proximius*; quod & ipse S. Augustinus subindè insinuat: dum lib. de spiritu & lit. c. 30. docet, credere esse in potestate nostra; puta, quod homo per liberum arbitrium habeat potentiam remotam, quâ possit per gratiam deindè adjutus credere; unde illud *posse credere*, seu *posse habere fidem* alibi assignat naturæ hominum. Aliam verò potentiam proximam credendi v. g. ubique gratiæ assignat ipse gratiæ vindex acerrimus.

Potentia ergo remota de naturâ surgit, proximior surgit de gratia.

Nec est, quod Accusatores nostri (ut aliàs) nobis objiciant Concilium Trid. quod Sess. 6. Can. 3. dicit: *Si quis dixerit sine præveniente Spiritus S. inspiratione, atque ejus adjutorio hominem credere, sperare, diligere, ac pœnitere posse sicut oportet, ut ei justificationis gratia conferatur, anathema sit.* Non enim illud, *sine præveniente Spiritus S. inspiratione, atque ejus adjutorio*, afficit *posse* (remotum scilicet juxta jam dicta) sed afficit *ipsum credere, sperare, diligere, ac pœnitere*, & quidem *sicut oportet*; ut ei justificationis gratia conferatur: quod indubiè non fit, aut fieri potest sine speciali Dei gratia.

A C C U S A T I O VI.

Parte 4.
Artic. 3.
num. 16.

Omnis omninò gratia natura lapsa aliquo respectu est efficax, scilicet respectu effectûs, ad quem proximè datur: nec aliqua est merè sufficiens. Et additur ita in terminis Florentius de Cocq in principiis Theolog. pag. 368.

R E S.

R E S P O N S I O.

O Præstem hic iterum, Accusatores nostros Doctrinam hanc nostram (ut quidem ibidem ipse facio) proposuissent, ac restrinxissent: Undè cogor iteratò rem repetere.

Primò ergo probavi dictam propositionem, de qua accusor, ex famoso S Augustini dilcimine inter gratiam hominis sani & lapsi, quo docet, gratiam hominis lapsi non dare tantum *posse agere, sed ipsum agere*: & (ut de hominibus lapsis ait S. Doctor l. de Cor. & gr. c. 11. *Hæc gratia potentior, & tantò major est, ut parum sit homini per illam reparare perditam libertatem, parum sit denique non posse sine illâ, vel apprehendere bonum, vel permanere in bono, si velit; nisi efficiatur, ut velit.*

2. Quia si gratia illa esset merè sufficiens, dans solummodo posse, non aliquid agere, à voluntate pendeat acceptatio gratiæ in hoc statu: quod homo erit, qui se discernet; quod negat Apostolus.

3. Addo, quod si nulla gratia ad agendum præter gratiam sufficientem sit necessaria, rogo, quâ veniat, quod ne è millibus quidem vicibus, imò nunquam, actum producat, aut producat?

Ex quibus jam indè patet, me agere contra *gratiam molinisticè sufficientem*, sive ultra quam ex parte Dei non est alia gratia necessaria ad bene agendum; sed ex voluntatis beneplacito pendeat, eam gratiam acceptando, reddere illam efficacem: quam quidem gratiam sufficientem rejicit tota Schola Augustino-Thomistica, & nos cum ipsa.

Nec etiã tam aversi sumus à gratiâ *Thomisticè sufficienti*, sed sano sensu intellectâ; pura, ultra quam ad bene agendum requiritur insuper alia gratia, qualem Thomistæ omnes exigunt: etsi cum majoribus hujus Scholæ Lovaniensis ob rei novitatem à nomine *sufficientis* (ut de illis notat D. Steyaert) meritò abstinuerim, & malim cum illis illam vocare *excitantem*.

Quod autem hæc eadem doctrina sit Scholæ Thomisticæ, declarat ejusdem Doctrinæ vindex acerrimus Thomas Lemos Panopliæ gratiæ tom. 4. l. 4. p. 2 tr. 3. cap. 7. ubi ex professo docet, & ait sub titulo Capituli: **AUXILIUM SUFFICIENS RESPECTU ALCUIUS ACTUS, SEMPER EST EFFICAX.** Et addit, quod circa hanc quæstionem, **COMMUNIS ET VERA THOMISTARUM SENTENTIA EST, QUOD OMNE AUXILIUM SUFFICIENS COMPARATIONE UNIUS ACTUS, SEMPER EST EFFICAX RATIONE ALTERIUS, AD QUEM EFFICIENDUM EX ABSOLUTO ET EFFICACI DECRETO VOLUNTATIS DIVINÆ ORDINATUR.** Eandem doctrinam aliquot exemplis ibidem declarat, & solidis rationibus confirmat.

Nec alio sensu Doctrinam illam dicto loco proposui, dum ulterius conclusionem 2. ibidem addo, & dico: *Non omnis tamen gratia medicinalis est efficax respectu omnis effectus, ad quem dirigitur talis gratia; sed solum respectu effectus, ad quem proximè à Deo datur. Hinc gratia, quæ datur à Deo in ordine ad conversionem v. g. non illam continuò efficaciter operabitur, sed aliquando efficiet aliquam boni complacentiam, voluntatem bonam, sed nondum satis robustam, quam sequatur ipsa conversio.*

Nec aliud habet expositio Doctrinæ Augustinianorum Theologorum exhibitæ Alexandro VII. & VIII., ubi articulo 2. dicitur de gratiâ illâ Thomisticè-sufficienti, quod, *quamvis gratia illa per se spectata effectum illo Careat, ad quem tendit, ad quem voluntatem excitat; & ad quem per antecedentem Dei voluntatem destinatur; adeòque falsum sit hoc sensu, omnem Christi gratiam semper habere eum effectum quem Deus vult: si tamen spectetur, ut cum absolutâ Dei voluntate conjuncta, meritò hoc sensu efficax dici potest, quia semper id in corde hominis operatur, quod Deus absolutâ voluntate intendit. Certum est enim apud Thomistas, auxilium sufficiens respectu unius actûs semper esse efficax respectu alterius, ad quem efficiendum decreto absoluto divinæ voluntatis destinatur: adeòque apud illos omnis gratia est efficax alii, ejus effectûs; ejus nimirum, ad quem proximè ordinatur, & quem Deus absolutâ voluntate intendit.*

Ex quo patet, quo sensu dixerim in propositione accusatâ, *omnem gratiam naturæ lapsæ aliquo respectu esse efficacem: insuper, nullam in hoc statu esse MERE SUFFICIENTEM; puta talem, quæ nullo respectu sit efficax; vel etiam ultra quam ad bene agendum, ex parte Dei non requiritur, alia gratia: quod hæcenus rejecit, & rejicit Schola Augustiniana & Thomistica.*

Nec est, quod hîc objiciant Accusatores, ex dictâ doctrinâ sequi, quod liberum arbitrium à Deo morum non possit dissentire, si velit, quod definiit Synodus Tridentinâ. Sess. 6. can. 4. cum (ut ibidem expressè dico) liberum arbitrium etiam à Deo motum possit gratiam abjicere, si velit; & idipsam nimis sæpè faciat: tum oculos cordis occludendo piis illustrationibus intellectu; tum repellendo pios motus voluntatis, eos motus extinguendo, nec ad perfectum consensum deducendo.

Addo etiam, nihil nobis ex illâ doctrinâ commune cum hoc Articulo in Iansenio damnato ab Ecclesiâ: *Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur: cum (ut mox ostendi) interiori gratiæ in hoc statu sæpissimè resistatur.*